

Peta lekcija • Lesson Five

A1

PET MAČAKA I PET PASA

✂️ **Replace mačka and pas with these pairs:** mòmak and djèvojka; ptica and zmija; student and studentica; učitelj and đak.

✂️ **Replace jesti with piti, glàdan with žèdan, use the beverages introduced in exercise 4A3. Leave off the last line in this version.**

✂️ **Replace kruška with:** jabuka, jagoda, nàranča, pecivo, òrah, smokva, šljiva.

✂️ **Replace velikì and dèbelì with dosadnì, slabì, sretnì, šàrenì, tánkì, zljì.**

Replacement nouns for lines 1 & 5:

mačaka > mòmaka, ptica, studenta, učitelja
pasa > djèvojaka, zmija, studentica, đaka

Replacement adjectives for line 1:

velikih/dèbelih > dosadnih, slabih, sretnih, šàrenih, tánkìh, zljìh.

Replacement nouns for lines 2, 3, 5, 7, 9:

mačke > mòmci, ptice, studenti, učitelji

Replacement nouns for lines 2, 4, 6, 8:

psi > djèvojke, zmije, studentice, đaci

Replacement verb for line 7:

jedemo > pijemo

Replacement adjectives for line 7:

gladne > žedne

Replacement nouns for line 7:

kruške > jabuke, jagode, nàranče, peciva, òrahe, smokve, šljive

and line 9

dvije kruške > dvije jabuke, dvije jagode, dvije nàranče, dva peciva, dva òraha, dvije smokve, dvije šljive

Replacement nouns for line 8:

krušaka > jabuka, jagoda, nàranči or nàranča, peciva, òraha, smokava or smokvi, šljiva

☆ Examples:

1. Pet sretnih djèvojaka i pet slabih mòmaka ide u grad.
5. - Imamo pet malih kuća za pet sretnih djèvojaka -kažu djèvojke.
6. - Zašto idete od kuće do kuće? - pitaju mòmci.
7. - Da jedemo nàranče. Gladne smo - odgovaraju djèvojke.
8. - Malo nàranči ili puno nàranči? - pitaju mòmci.
9. - Svaka uzima po dvije nàranče - kažu djèvojke.

☆ **Examples:**

7. - Da pijemo limunàde. Žèdne smo - odgovaraju mačke. 7. - Da pijemo mlijèka. Žèdne smo - odgovaraju mačke.
8. - Malo limunàde ili puno limunàde? - pìtaju psi. 8. - Malo mlijèka ili puno mlijèka? - pìtaju psi.

* Note that when the examples used in line 7 are fruits and other objects the case used is the Apl while in examples using drinks and other liquids, the case used is Gsg. For a fuller explanation see the entry on “partitive genitive” on page 52 of the Textbook.

A2

NEMA NOVCA

✂ **Replace ručak with večera and (na) fakultet with (u) kìno, (u) kàzalište, and 4:00 p.m. with 9:00 p.m., 6:00 p.m. with 11:00 p.m.**

☆ **Example:**

1. Ako ìma vremena prije večere, idem u kàzalište.
6. A poslije kàzališta?
7. Evo me! Dolazim na večeru u devet sàti!
8. Što se mene tiče, možeš doći i u jedanaest sàti. Večera te čeka, ako je hoćeš jesti.

1. Ako ìma vremena prije večere, idem u kìno.
6. A poslije kìna?
7. Evo me! Dolazim na večeru u devet sàti!
8. Što se mene tiče, možeš doći i u jedanaest sàti. Večera te čeka, ako je hoćeš jesti.

A3

TKO DOLAZI?

✂ **Replace brat with sèstra, òtac with majka, stric with strina, and make further versions inserting ujak, or ujna, or tètak, or tetka wherever relevant.**

✂ **Replace sùdac and òdvjetnik with liječnica and medicìnska sèstra, or pìsac and prevòditelj.** [Note the changes to the instructions.]

Note: For those of you working on your own, you will need to have someone who knows the language look at your alternate versions of this exercise because of the complexity of kinship terminology.

☆ **Example:**

3. Sèstra moje majke.
4. Znam da je tetka majčìna sèstra. Kaže li se “tetka” i za òčevu sèstru?
5. Da! Tako je. To je mòja tetka.

☆ **Examples:**

7. Ona je liječnica i žìvi u Rijèci.
8. Liječnica! Da li je tetkin posao zanimljiv?

9. Kàko za kòga. Òna svoj pòsao voli.
10. Ja pak žèlím biti medicìnska sèstra.

7. On je pìsac i žìvi u Rijèci.
8. Pìsac! Da li je strìcev pòsao zanimljiv?
9. Kàko za kòga. On svoj pòsao voli.
10. Ja pak žèlím biti prevoditelj.

✂ Differences among B, C, and S found in this exercise.

1. **vocabulary differences, such as:**

sedmica / tjedan / nedelja
stanica / kolodvor / železnička stanica
amidža / stric
daidža / ujak.

2. **question formation: da li vs. li, also question words (tko / ko: što / šta)**

3. **a number of professions, e.g. advokat / odvjetnik, sudija / sudac, prevodilac / prevoditelj, etc.**

4. **longer endings on pronominal adjectives, e.g. mog oca [B,S], moga oca [C]**

5. **infinitive vs. da + present tense**

6. **ijekavian [J] in B, C vs. predominantly ekavian [E] in S**

☞ A4

IZLAZAK U GRAD

Replace kìnò with gràd, kavàna, kàzalište, mùzej and replace popòdne with navečer and replace film with ljùdi, predstava. Replace 4:00 with 7:00 or 11:00.

☆ **Examples:**

2. U sedam sàti navečer.
3. A u koliko sàti ondà možemo íći u kàzalište da gledàmo predstavu?
2. U jedànaest sàti navečer.
3. A u koliko sàti ondà možemo íći u kavànu da gledàmo ljude?

☞ VJEŽBE

B1

✂ Replace jabuka with čaša vîna, kòmàd sira, kruška, òlovka, òrah, pecivo, slatkîš, šljiva.

✂ Replace student with djèvojka, đàk, mòmak, prijatelj.

Replacement nouns for line 2:

jabuka > čaša vîna, komàda sira, krušaka, òlovaka, òraha, peciva, slatkîša, šljiva

Replacement nouns for lines 3 and 4:

studenata > djèvojaka, đàka, mòmaka, prijatelja

Replacement for line 5:

dvije jabuke > dvije čaše vina, dva komada sira, dvije kruške, dvije oljke, dva oraħa, dva peciva, dva slatkiša, dvije šljive

☆ **Example:**

1. Što to nosiš?
2. Nosim dvanaest oljaka.
3. A koliko je đaka ovdje?
4. Āma nas deset đaka.
5. Onda svaki đak može uzeti po jednu, a ti i ja po dvije oljke.
6. Kako da ne!

B2

✎ **Replace italicized words with:** jagoda, oraħ, smokva, šljiva.

Replacement nouns for line 6, 7 and most of line 8:

jagoda, oraħa, smokvi, šljiva

Replacement nouns for the second noun in line 8:

jagode, oraħa, smokve, šljive

☆ **Example:**

6. Āmam jagoda, oraħa, smokvi i šljiva.
7. Koliko imaš jagoda, oraħa, smokvi i šljiva?
8. Āmam pet jagoda, tri oraħa, i sedam smokvi i šljiva.

B3

✎ **Replace vrijeme and novac with the pairs:** a) bijela mačka, crni pas; b) sretni student, tužni student; c) teški posao, laki odmor; d) žuta kruška, crvena jabuka.

☆ **Examples:**

2. Āma mnogo bijelih mačaka, a malo crnih pasa.
2. Āma mnogo sretnih studenata, a malo tužnih studenata.
2. Āma mnogo žutih krušaka, a malo crvenih jabuka.
2. Āma mnogo teških poslova, a malo lakih odmora.

B4

✎ **Replace vikend with:** tjedan.

✎ **Replace London with:** Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Mađarska, Pariz, Srbija.

☆ **Example:**

1. Što želiš raditi idućeg tjedna?
2. Ādućeg tjedna hoću ići u Mađarsku.

B5

✂️ **Replace the numbers 10 and 6 with others, and replace slatkī sok with:** dobro pītanje, dugo pīsmo, slobodnī tjedan, tužnī film, važna stvar.

10 slatkīh sòkova > 10 dobrih pītanja, 8 dugih pīsama, 5 važnih stvari, 9 tužnih filmova
4 slatka sòka > 3 dobra pītanja, 2 (dva) duga pīsmo, 3 važne stvari, 3 tužna filma

☆ **Examples:**

1. Imam deset dobrih pītanja.	1. Imam pet važnih stvari.
2. Kada uzmem sedam, koliko ih onda imaš?	2. Kada uzmem dvije*, koliko ih onda imaš?
3. Onda imam tri dobra pītanja.	3. Onda imam tri važne stvari.
1. Imam osam dugih pīsama.	1. Imam devet tužnih filmova.
2. Kada uzmem šest, koliko ih onda imaš?	2. Kada uzmem šest, koliko ih onda imaš?
3. Onda imam dva duga pīsmo.	3. Onda imam tri tužna filma.
1. Imam pet slobodnih tjedana.	
2. Kada uzmem jedan, koliko ih onda imaš?	
3. Onda imam četiri slobodna tjedna.	

* **Don't forget when using the number two, that it may be dvije here if what you are describing is feminine, as 'stvar' is in this example, or dva if the object is masculine, such as film or neuter, such as pismo, pitanje.**

B6

✂️ **Replace grad with:** kīno, kavāna, kazalište.

✂️ **Replace strīc with** strīna, ujak, ujna, tetka.

✂️ **Replace ujutro with** popodne.

☆ **Examples:**

1. Idem do strīne! Nema me do 9 sati navečer! Idemo zajedno u kavānu.
 2. Ne tiče me se što radiš kod strīne, ali moraš doći do 8:00.
 3. Kako mogu doći u 8:00 ako smo vani do 9:00?
 4. Moraš. Ovog tjedna ideš u školu popodne.
-
1. Idem do tetke! Nema me do 9 sati navečer! Idemo zajedno u kazalište.
 2. Ne tiče me se što radiš kod tetke, ali moraš doći do 8:00.
 3. Kako mogu doći u 8:00 ako smo vani do 9:00?
 4. Moraš. Ovog tjedna ideš u školu popodne.

✂️ **Redo B6 as if there are two parents speaking instead of one.**

☆ **Example:**

2. Ne tiče nas se što radiš kod ujne, ali moraš doći do 8:00.

B7

Answers to questions referring to the 5A1, 5A2, 5A3 and 5A4 exercises:

- A1. a. Idu u grad, da jedu kruške.
b. Da, svakako!
c. Svaka uzima po dvije.
- A2. a. Broj 1 ide u banku zato sto nema novca. Ide pješice.
b. U četiri sata zato što ide na fakultet.
c. Može.
- A3. a. Očev brat dolazi na kolodvor.
b. On je sudac. Voli svoj posao.
- A4. a. U pet sati.
b. Kako da ne!
Zato što su gladni i žedni.
Zato što nisu gladni ili žedni.
c. Nije vikend.

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Mala Mara i njene životinje

Answers are in boldface

Mala Mara ima velikog žutog psa. Njen pas se zove "Žučko". Ona ima i malu mačku crne boje. Mara i Žučko često igraju lopte zajedno. Mačka ne igra lopte. Ona to ne voli. Mara ima i pticu plave boje. Marina ptica vrlo lijepo pjeva kad je Mara kod kuće. Najzad, Mara ima i jednu šarenu zmiju. Šarena zmija je tanka i duga. Ona niti igra lopte, niti pjeva.

Mara ide svakog dan u školu. Ona je đak prvog razreda. U ponedjeljak vodi žutog psa u školu. Marin učitelj voli Žučka. Za vrijeme odmora svi đaci igraju lopte zajedno. U utorak Mara vodi crnu mačku u školu. Ni mačka ni učitelj to ne vole. Niko ne igra lopte. Mačka gleda učitelja, i učitelj gleda mačku.

U srijedu Mara nosi pticu plave boje u školu. Svi vole pticu, jer tako lijepo pjeva. Ne mogu da pjevaju kao ptica, ali mogu da zvižde uz ptičju pjesmu. Svi to rade svakog put kad ona pjeva. U četvrtak Mara nosi zmiju u školu. Niko to ne voli – ni učitelj, ni zmija, ni drugi đaci. Niko ne zna šta da radi.

U petak Mara ništa ne vodi niti šta nosi u školu. Sve njene životinje su kod kuće. Učitelj kaže da je to najbolje. Ali Mara ne voli to ni da čuje.

✎ Is this story written in Bosnian, Serbian or Croatian? List the words which helped you figure out which it is.

☆ Examples:

lijepo pjeva
mogu da zvižde
ne mogu da pjevaju

nè volì to ni da čuje
niko
njen
pjesmu
ponèdjeljak
šta
[šta] da radi
u srijedu
za vrijeme

Answer: It is ijekavian, but it is not Croatian. It could be Bosnian, or ijekavian Serbian, or Montenegrin.

C2

Answers:

1. dobar	9. tanak
2. težak	10. visok
3. zanimljiv	11. neozbiljan
4. kratak	12. malo
5. velik	13. blizu
6. hladan	14. nitko
7. bijel	15. ništa
8. lijep	

C3

Translate

1. Imam deset šarenih mačaka.
2. Oni idu u kazalište, a mi idemo u kavano.
3. Aleksandar je gladan. Prvo, jede deset naranči, pet smokvi, tri jabuke i sedam komada sira, a onda nije gladan.
4. Tri teška rječnika i tri lake knjige su blizu prozora.
5. Dvije sretne studentice vide šest tužnih studenata.
(for another way to do this, see Lesson 12, page 185)
6. Nema debelih ptica.
7. Idućeg tjedna idem u Južnu Ameriku!
8. Svakog dana studenti gledaju profesore i učitelje.
9. Njegova ujna i njezina ujna su prijateljice, i dolaze na kolodvor u subotu u deset sati.

C4

The 1st person singular (ja) and 3rd person plural (oni) forms and English meaning for the verbs from the first five lessons.

1. igrati, igram, igraju – play	10. moći, mogu, mogu – can
2. pjevati, pjevam, pjevaju – sing	11. ići, idem, idu – go
3. pitati, pitam, pitaju – ask	12. doći, dođem, dođu – come
4. gledati, gledam, gledaju – see	13. čuti, čujem, čuju – hear
5. imati, imam, imaju – have	14. piti, pijem, piju – drink

6. odgovàrati, odgovàram, odgovàraju – **answer**
 7. stvàrati, stvàram, stvàraju – **create**
 8. kàzati, kažem, kažu - **say**
 9. teći, tečem, teku – **flow**

15. jesti, jedem, jedu - **eat**
 16. zvati se, zovem se, zovu se – **be called**
 17. uzeti, uzmem, uzmu - **take**
 18. poznavati, poznajem, poznaju – **get to know**

19. vòditi, vodim, vode – **lead**
 20. nòsiti, nosim, nose - **carry**
 21. dòlaziti, dolazim, dolaze - **come**
 22. mòliti, molim, mole - **pray**
 23. tražiti, tražim, traže - **seek**
 24. raditi, radim, rade - **work**

25. misliti, mislim, misle - **think**
 26. željeti, želim, žele - **wish**
 27. vidjeti, vidim, vide - **see**
 28. vòljeti, volim, vole - **love**
 29. biti, sam, su - **be**
 30. htjeti, hoću, hoće - **want**

C5

Životinje

Connect word to animal:

pas

màjmun

mačka

medvjed

zmija

ptica

C6

- a. Zmije nìsu zle jer su životinje.
 b. Učitelj čak ne zna koliko ima đaka.
 c. Mała Mára pjeva kao ptica ali ptica ne pjeva kao Mała Mára.
 d. Ako Mára vodi psa Žučka u školu, onda pas i đaci igraju lopte zajedno za vrijeme odmora.

C7

List the time-related expressions found in A2, A3, A4 and C1. (Skip the section of the question on ascertaining the grammar of each phrase unless you have a teacher who can explain the grammar to you.)

do deset sàti
 do dvànaest sàti

do jedanaest sati
idućeg tjedna
idućeg vikenda
ovog tjedna
prije ručka
svaki dan
svaki put
u četiri sata popodne
u četvrtak
u koliko sati
u pet sati
u petak
u ponedjeljak
u srijedu
u utorak
za vrijeme odmora

Geografska pitanja

1. *Contextual note. Since this book was printed, Serbia and Montenegro have become separate countries, and Kosovo has declared its independence.

The former answer:

Srbija i Crna Gora se sastoji od četiri dijela.

The answer now:

Srbija se sastoji od dva dijela.

Crna Gora se sastoji od jednog dijela.

2. Djelovi Srbije se zovu: Vojvodina i Srbija.

3. Neki od srpskih gradova su: Beograd, Novi Sad, Niš, Čačak, a neki od crnogorskih gradova su: Podgorica, Cetinje, Bar.

4. Rijeka koje teku kroz Srbiju su Velika Morava, Sava, Dunav, Tisa, a rijeka koja teče kroz Crnu Goru je Tara.

Note: The Tara is the only Montenegrin river given on the map on the frontispiece of the textbook though there are other rivers in Montenegro. There are also other rivers in Serbia but only those which appear in the frontispiece are given above.

5. Zemlje oko Srbije i Crne Gore su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Kosovo, Mađarska, Makedonija, Rumunjska, Hrvatska.